

רבי ישמעאל

פרק ששי

מנחות

סו.

גמ' (א) מגילה כ"א. (ב) ר"ה ה. ע"ש מגילה [ז:]. רש"י (א) ג"ל דלא הוה מקמי כו' מיום הביאכם וספירה דמקמי הבאה דביום אף על גב דמיום הביאכם תספרו כמיז מיום הביאכם כמיז ולא משעת הביאכם כיון דחשכה מנערי יום הלילה. ל"ק בשם ס"ד (ד) ל"ל ליה לדידה פירכה (ה) ל"ל שכן דרך הסולת ואין מו"ל"ה אלא הקליפה צנפה מהגרעין בעלמין כו' צנפה עם הסולת וגרסות אינון ל"ל כו' בה פולין ועל שם כך נקרא גרעין כמלל (ו) ל"ל שני פרקים הללו ונבטלו ומסקי כו' ל"ק (ז) ועיין מו"ל מגילה כ: ד"ה כל הלילה

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה קליה וכו' חרמש וגו' הס"ד וס"ח מ"ה והבאה וכו' הביאכם וספירה מקמי חרמש שפיר דמי דהא מיום הביאכם: (ב) ד"ה מרי מנלי דברייתא דרבי יוסי כ"ל ומונח והיו ועוד נמק:

תורה אור

גמ' א' ששית ימים תאכל מצות וביים השביעי יצרת לך אלהיך לא תעשה מלאכה: (דברים טו, ט)

בן שבועת ימים מצות תאכלו אף ביים ה'ראשון תשבחו שאור מפתים כי פ' אב' חמין ונברתה תנפש יהוה מן שאר מ'יום הראשון עד יום השביעי: (שמות יב, טו)

ג' וספרתם לכם מן החרת השבת מיום הביאכם את עמר התנופה שבע שפחות תמימות תהיה: עד מפתת השבת השביעית תספרו חמישים יום ותקרבם מנחה חרשה ל': (ויקרא כב, טו-טז)

ד' שבועה שבועת חספה דף מכהל חרשה פקמה תהיל קספר שבועה שבעות: (דברים טו, ט)

רבי נאמר ממהרת^א שבת שבתוך הפסח. דתדע שצנפת של פסח תמחיל לימנות: וכל השנה מלאה שבתות. וא"ת שבת ממש לא וצדוק איהו שבת אלא ודאי י"ט [של פסח] הוא: מוצה שאי אתה יכול לאוכלה שבעה מן החדש אתה יכול לאוכלה ששה. שלמחר יקרב העומר ואם

תמתין עד לאחר השבת נמצאת מצטל מקרא זה כגון חל פסח צשני צצבת ולא תציל עומר עד לאחר השבת נמצא שלא תאכל מזה חדש אלא אותו יום לצדו: מיום הביאכם. הכי משמע משיגיע ממחרת השבת דהא יום הביאכם הוכשרה ספירה משעה שתרצה אם זו ציוס אם מתר: תלמוד לומר מזה החרמש. משמע לאחר קליה וקודם הבאה תחל לספור: ת"ל מיום הביאכם. דמשמע לא הוכשרה ספירה אלא משיגיע יום הבאה: אי מיום הביאכם. דדרשין השמא לשלשתן הוקצנו כאלד יכול שלשתן ציוס: קצירה וספירה בליה. דקליה לא סגי [א] ל"ל מקמי ספירה כדכתיב (דברים טו) [א] מהחל חרמש וגו' (ב) והבאה ציוס דכתיב (ויקרא כב) [א] מיום הביאכם [א] וקליה מקמי הבאה ציוס דהא מיום הביאכם כמיז ולא משעת הביאכם [א] כמיז וכיון דחשכה מצטב ציוס הביאכם הוא: (ג) תרי תנאי י"א דבתייתא. והיינו ועוד דרבי יוסי ור"ש בן אלעזר: אי מדרבן יוחנן ב"ר [א]. דליף משבע שבתות וחמישים יום הוא דהא קרא אמר ימים ודל קרא אמר שבתות מיצעי ליה לכדכתיב: אי מדרבן אליעזר. דאמר תליה צבית דין נהי דלפיקתיה משעת ממש אלא מנמ"א דממחרת יום י"א [א] ראשון מונה דלמ"א מיי"ט אחרון וכן לר' יהושע דאמר סמוך לציאה ניכרת דלמ"א מיום טוב אחרון קאמר קרא דהוי נמי היכר קצוע [א] הוא יום כ"א לניסן לעולם: דלמ"א חמישים. מיום שמתחיל למנות דהיינו אחר השבת לצר משימ"א דלף על גב [א] דחל פסח צלמד צצבת עד אחר צצבת האחר דהו [א] י"ז צהנן שית לא איכפת לן דקרא לא נסיב אלא מיומ"א דמתחילין למימני. האי דנקט שית לאו דוקא אלא סוף מילתא דר' יוסי צר יהודה נקט: ר' יוסי נמי חזי [א] ליה [א] פירכא והיינו דקאמר ועוד: אמרינן מני יומי ולא שבויעי. אמר האי מניינ"א דהשמ"א לאו חובה הוא דהא ליכא עומר אלא זכר למקדש צעלמ"א הוא הלכך ציומי סגי: ב"ר [א] ומהבהבין. צעורה צצצלים: והכמים אומרים. צחמילה חוצבטין אומר ולא כדרך תבואה יצשה שחוצבטין [א] אמתן צמקל שקורין פליי"ל אלא צקניס לחיס וצקולמות צקלת של כרוב כדי שלא יתמעך ואח"כ מקיימין צו מלות קלי: נותנין אותו באבוב. כלי של נחשת וזה שמו: של גרופרת. דרך הסולת: וגרופרת. היינו ל"ל גריוסן שטותנין צהן פולין ואין מו"ל"ה אלא הקליפה צנפה מהגרעין [א] צעלמן שאם יטמו יפה יעבור [א] כל הקליפה צנפה

בתוב אחד אומר ששית ימים תאכל מצות. צקוף ערבי פסקים (פסקים ק). דריש מיניה מה שציעי רשות אף ששה רשות משום דכתיב וציוס השציעי וצקוף פרק שני דחגיגה (דף י"ה) נמי דרשין מה שציעי עזר אף כולן עזורים ושמ"א חרתי שמעת מינה:

ואימתי שירצה יביא. והא דכתיב כרמל דלפ"י מרוק לא מיימתי משום כרמל היינו למנ"ה: דר"ה לחו פירכא. אע"ג דליצטריך נמי לרבי שמעון צ"ר אלעזר מה שציעי רשות כדפרישית כולהו שציעין: זכר למקדש הוא. נראה דצפקס חשיכה יכול לצדק ואין לריך להמתין עד שיהא ודאי לילה כיון שהוא ספיקא דרצנן ועוד אומר דלפ"י ציוס סמוך לחשיכה עדיף משום תמימות כדאמרינן לעיל ואין נראה והיכא דשכת לספור צלילה פסק צה"ג שסופר ציוס וכן היה נראה מתוך סתם מתניתין דסוף פירקין (דף ע"א). דתנן מנחות צלילה לקצור ולא נקצר ציוס כשר אל"ל נראה לר"ת עיקר אידך סתמ"א דמתניתין דפרק שני דמגילה (דף כ:): ומיימתי לה צקוף פירקין (דף ע"ב). כל הלילה כשר לקליה העומר כו' ודייקין מיניה דקתני לילה דומיא דיום מה דיום צלילה לא אף צלילה ציוס לא ואמרינן צריש מועד קטן (דף א:). ר"ג וצית דינו נמנו על [א] ולשה פקיס הללו והתירוס ומסיק רב אשי התם דסדר לה כרבי ישמעאל דדריש מה חריש רשות אף קליה רשות יאל קליה העומר שהוא מנ"ה ודחיא צצבת וכיון דלחיא צצבת אין נקצר אלא צלילה כדמוכח צקוף פירקין ועוד דרבי יוחנן דלמר (שם ד). עשר נטיעות הלכה למשה מסיני סדר לה כר' ישמעאל דדריש מה חריש רשות ודחי צצבת עוד חשיב כי האי גונ"א הלכתא פסיקתא דהגוזל קמ"א (צ"ק ק). וצ"ק דע"ו (דף ז). גבי כל המשנה ידו על התמונה ומינה אין כל כך ראייה משם דאין הלכה לגמרי כמותה משנה דקתני התם וכל החזור צו ידו על התמונה ואין הלכה כן כדמוכח דפרק האומנין (צ"ג ע"ז): ועיקר מילתא לא סמיך התם אלא דהא דהוי מחלוקת ואחר כך סתם ומה"ל דמוקי צקוף פירקין (דף ע"ב). רבי אלעזר צרבי שמעון דלמר נקצר שלא כמנחות פסול כר' עקיבא דלמר כל מנלכה שאי אפשר כו' אין ראייה דלע"ג דקיימ"א לן כר"ע הא מסקינן התם דרבי נמי סדר לה כמותה עוד פסק צלילות גדולות שאם הפסקי יום אחד ולא ספר שוב אינו סופר משום דציע"א תמימות ומימה גדולה הוא ולא יתכן: קנף

מסכת מקואות
פרק י' משנה ד'
אלו שהם צריכים
שיבואו בהן המים,
הקשר שבפרקקים
שבפתח, ושפה של
סדין צריך למתה,
ותפקה של ראש
בזמן שאינה חוצה,
ושל ורוע בזמן שהיא
עולה ויורדת, ושנצין
של סנדל. ובגדים
שהמביץ כוכבסין, עד
שיכעבועו. המביץ
נגובין, עד שיכעבועו
וינחה מבעבועין:

עין משפט גור מצוה

זו א' מ"י פ"ז מהלכות ממדין ומסופין הל"ז:
יב ח מ"י שם הלכה כב טו"ע
א"ח ס"י תפט טע"ף א'
יג ג ד ה מ"י שם הלכה י'
כ ז מ"י שם פ"ז מהלכות בכורים הלכה ג:

רבינו גרשום

אזה יכול לאוכלה ששת ימי הפסח מן החדש לפי שהקרב העומר ביים ראשון [של חודש] ובתיב וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאכם יכול לקצור וביא הואיל ובתיב מיום הביאכם ואימתי שירצה יתחיל לספור אפילו לאחר ד' ימים. וספר [ויבא] ביים שיחולל לספור ביים. אי מדרבן יוחנן בן זכאי דילמ"א להכי כתב חרומ"א חספר חמישי ושבעה שבעות חספר לך לכדאביי אה"א: חר' תנאי בחר"א (נפ"י דבתייתא [נפ"י] ליה לחו פירכא: ר' יוסי דקאמר ועוד ור' שמעון בן אלעזר. זכר למקדש הוא וקצ עברין ובתיב סג"א: וח"א בקניס ובקולחות של כרוב. ובח"ן את חרזן מן חקש מפני שחן דבר קל ואין לחן כרוב: כדי שלא יתמעך. ויהא נחח להשרי קליפתו: נתנוהו לשעורים של עומר לאביב כלי של נחשת לרחיים של גרוסת כדי להשרי קליפתו: והשאר שפוחין על תששרון נפיה ותיב בחלה מפני שגילגל עימה כשהיא חולין ופסור מן העשרות מפני שמירוח הכרי היה כשהוא חקש ופסור: אביב זה אביב כממענו מן המכור: וח"א

שמה מקובצת

א' מה לחלן רגל ותחלה רגל ויש רגל אחוריו אף כאן יום שיהא תחלת רגל אחוריו ואם כרובי הבייתוסים פעמים שאין רגל אחוריו ויהיה ממחרת השבת לאחר הרגל היכא שחל יום טוב הראשון בראשון ושביעי של פסח שבת: [א] שאתה מנה [בכתיב] הא כיצד והשאר נמק: [א] בר מתיר. חיתב מתירי נמק: [א] [משיתא]. חיתב מתירי נמק: [א] לעורה ומתהבו חיתב והיו נמק: [א] בקניס ובקולחות: [א] נמק: [א] מן דלא לתוי [א] מן דלא לתוי בלילה דתמימות בעינן וקצירה לא בני דלא לתוי קודם ספירה: [א] הביאכם וספירה מקמי תבאה שפיר דמי דהא: [א] חיתב כתיב נמק: [א] תנאי דבתייתא בתרייתא: [א] יום טוב ראשון: [א] קצוע והיינו יום כ"א ניסן: [א] דאע"ג דאם חל פסח באחר שבת מתניתין ער: [א] חמישים בהגן ותיבת י"ז נמק: [א] חזי ליה לרדיה האי פירכא מאי דקאמר צא וברוך כו' הא איכא למפרך נהי דלאו שבת ממש אלא ממי ידום טוב ראשון דלמ"א יום טוב אחרון והיינו דקאמר ועוד: [א] שחובטין אותה: [א] בעצמו: [א] סוכין של הקליפה: [א] על שני: